

S. VEČENAJ, Adam i Eva

Münchenu, Torinu i Milanu. Retrospektivna izložba priređena mu je u Hlebinama 1981. i Zagrebu 1994. Bavi se pisanjem pjesama i skupljanjem etnografskoga blaga Podravine.

LIT.: M. Gvozdanović, Mlada generacija Hlebinske škole, Sloga, 1957, 10. — M. Bašičević, Ivan Večenaj (katalog), Zagreb 1959. — O. Bihalji-Merin, Umetnost naivnih, Jugoslavija (Beograd), 1959, 17. — M. Galen, Contemporary Yugoslav Primitive Painters (katalog), London 1961. — G. Gamulin, Ivan Večenaj, Izraz, 1963, 2. — B. Kelemen, Naivno slikarstvo Jugoslavije, Zagreb 1969. — V. Maleković, Hrvatska izvorna umjetnost, Zagreb 1973. — G. Gamulin, I pittori naïfs della scuola de Hlebine, Milano 1974. — C. Fisković i B. Kelemen, Ivan Večenaj (katalog), Zagreb 1975. — G. Gamulin, Ivan Večenaj, Zagreb 1975. — J. Depolo, Ivan Večenaj (katalog), Hlebine 1981. — T. Maroević i A. Škunca, Ivan Večenaj, Zagreb 1994. R.

VEČENAJ, Stjepan, naivni slikar (Gola kraj Koprivnice, 24. XII. 1928). Po zanimanju zemljoradnik. Prve upute dobio 1957. od brata Ivana. Izlaže od 1962. Afirmirao se s trećom generacijom pripadnika hlebinske škole, ali djeluje u dosta izoliranom prekodravskom području. Osim na staklu,

F. VEJZOVIĆ, Priviđenje

slika i na platnu. Osebujnim kolorizmom oblikuje glavne motive svojih slika — svakodnevne događaje i radove na selu (*Ribiči*, 1972; *Japa i majka idu iz šume*, 1978; *Idu na prelo*, 1979; *Žeteoci*, 1986). Omiljeni su mu snježni krajolici (*Zimska noć*, 1979). — Samostalno izlagao u Crikvenici (1978, 1979), Zagrebu (1979, 1989), New Yorku (1980) i Hlebinama (1989).

LIT.: B. Kelemen, Naivno slikarstvo Jugoslavije, Zagreb 1969. — M. Špoljar, Stjepan Večenaj (katalog), Zagreb 1979. — O. Ričko, Stjepan Večenaj (katalog), Zagreb 1989. R.

VENDRAMUS, Marko → MARKO VENDRAMUSOV

VEGIUM → KARLOBAG

VEJZOVIĆ, Fadil, slikar i grafičar (Sarajevo, 14. III. 1943). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1966 (R. Goldoni). Usavršavao grafiku u Nürnbergu 1971-75 (Cl. Fischer). Od 1976-86. radio u magazinu »Start« kao ilustrator, grafički savjetnik i umjetnički direktor. Grafički uređuje i oprema kataloge i monografije. U početku pripadao lirskoj apstrakciji, slikarstvu brzih i spontanih rukopisnih znakova (Zid, 1979). Slijedi ciklus Pygmalion (1984 – 86) u kojemu se figurativni motiv isprepleće s »apstraktnim« okruženjem. Ciklus bakropisa s istom temom (1987) svojim se kolorističkim bogatstvom svrstava u tzv. slikarsku grafiku. S V. Barbierijem izdao je 1987. bibliofilsku mapu Petar Hektorović, s iluminacijama punim renesansne živosti i figurativne simbolike. Ciklus višebojnih drvoreza Gilgameš (1988-90) te započeti Hanibal Lucić (1991) i Pjesnik i sjena (1993) izvedeni su u duhu slobodne figuracije i potvrđuju autorovu sklonost prema literarno-mitološkim izvorima. - Samostalno je izlagao u Zürichu, Erlangenu, Nürnbergu, Zagrebu, Varaždinu, Beogradu, Splitu, Labinu i Sarajevu.

LIT.: G. Quien, Fadil Vejzović — grafike, crteži (katalog), Zagreb 1980. — V. Bužančić, Fadil Vejzović (katalog), Zagreb 1986. — Lj. Domić, Opsjednut čitanjem, Vjesnik, 26. III. 1988. — Ž. Sabol, Fadil Vejzović (katalog), Zagreb 1989. — G. Quien, Fadil Vejzović (katalog), Zagreb 1994. Ž. Sa. i R.

VEJZOVIĆ, Munir, slikar i grafičar (Doboj, 29. I. 1945). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1970 (A. Mezdjić). Još za studija vezuje se uz ekspresionizam u kojemu otkriva idealno ozračje za svoje arkadijske motive s mitološkim bićima, vedute gradskih trgova i ulica, mrtve prirode i motive iz kavana i ateljea (*Posjeta*, 1982; *Gospa draži neviđenih*, 1983; *Mrtva priroda*, 1983; *Cirkus*, 1987; *Zrinjevac*, 1993). Izraziti je kolorist; odlikuje se perfekcionizmom izvedbe, profinjenim osjećajem za slikarsku materiju i nadahnutim odnosom prema intimističko-erotskim temama (*Metamorfoza*, 1984). Od 1987. zaokupljen je religioznim motivima (*Pietà*, 1989; *Vukovarski triptih*, 1991) i oživljavanjem snovite prošlosti u ciklusu *Terra incognita* (1987—89). Objavio bibliofilsku mapu monotipija *Pastorale* 1986. i mapu grafika *Himba* (s pjesnikom D. Katunarićem) 1988. Važni su i njegovi sažeti crteži, puni vitalnosti i dinamike. — Samostalno je izlagao u Zagrebu, New Yorku, Beču, Beogradu, Dortmundu, Varaždinu, Parizu, Velikoj Gorici, Osijeku, Samoboru i Ljubljani.

LIT.: J. Depolo, Munir Vejzović (katalog), Zagreb 1979. — A. Bravar, Tiha senzacija, Oko, 1982, 23. — D. Grubić, Zagreb u djelima likovnih umjetnika (katalog), Zagreb 1984. — J. Depolo, Munir Vejzović (katalog), Wien 1984. — D. Grubić, Munir Vejzović (katalog), Zagreb 1985. — M. B. Protić, Munir Vejzović: Pastorale (katalog), Beograd 1986. — J. Depolo, Munir Vejzović, Zagreb 1988. — Isti, Munir Vejzović (katalog), Velika Gorica 1992. — Isti, Munir Vejzović (katalog), Zagreb – Ljubljana 1994.

VEKENEGA, opatica samostana benediktinki Sv. Marije u Zadru u XI/XII. st. Pripadala rodu Madijevaca, kći Cike; umrla 1111. Uz samostansku crkvu dala sagraditi zbornu dvoranu (kapitul) i zvonik; obje su građevine najstariji primjerci zreloga romaničkoga stila u Hrvatskoj. Unutar jednoga luka na bočnome zidu ugrađena je Vekenegina grobnica. Uz njezino se ime vezuju dva iluminirana kodeksa pisana beneventanom: evanđelistar, danas u knjižnici Bodleiana u Oxfordu (MS Canonici, lat. 61) i časoslov u knjižnici Madžarske akademije u Budimpešti (MS cod. lat. oct. 5).

LIT.: V. Novak i B. Telebaković-Pecarski, Vekenegin evandelistar, Starine JAZU, 1962, 51.

— I. Petricioli, Umjetnička baština samostana sv. Marije u Zadru, Radovi HIJZ, 1968, 13—14.

— M. Grgić, Dva nepoznata svetomarijska rukopisa u Budimpešti, ibid., 1968, 13—14.

— Z. Jeras Plohl, Obnova kapitula benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1975, 1.

I. Pet.

VELA LUKA, gradić i luka na Z dijelu otoka Korčule. Na području Vele Luke postoje tragovi ljudske nazočnosti već od prapovijesti. Najvažnije je arheol. nalazište → Vela spilja iz mlađega kamenog doba. Ilir. je razdoblje zastupano nizom gradina i gomila (Kovnica, Tečar, Potirna, Glavica Sv. Ivana), grčko (helenističko) nalazima novca iz okolice Blata, Smokvice i